

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Hany Pipkové v právní věci **žalobkyň a) V. B., b) Ing. V. Š.**, obou zastoupených JUDr. Jaroslavem Slaninou, advokátem se sídlem Jindřichův Hradec, Pravdova 1113/II, proti **Ministerstvu zemědělství se sídlem Praha 1, Těšnov 17**, za účasti 1) Město Jindřichův Hradec; 2) Lesy ČR, s. p. se sídlem Hradec Králové, doručná adresa Lesní správa Jindřichův Hradec; 3) Pozemkový fond ČR se sídlem Praha 2, Slezská 7, o kasační stížnosti žalobkyň proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 3. 2003 č. j. 10 Ca 34/2003 – 9

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadly žalobkyně usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 3. 2003, kterým byla odmítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 12. 11. 2002, č. 36171/02-5010. Tímto rozhodnutím správního orgánu bylo zamítnuto odvolání žalobkyň a potvrzeno rozhodnutí Okresního pozemkového úřadu v Jindřichově Hradci ze dne 16. 9. 2002, kterým nebyla k návrhu žalobkyň povolena obnova řízení ve věci rozhodnutí Okresního pozemkového úřadu v Jindřichově Hradci ze dne 16. 11. 2000. Posledně citovaným rozhodnutím bylo podle ust. § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991

Sb. rozhodnuto tak, že žalobkyně nejsou vlastníci nemovitostí uvedených ve výroku tohoto rozhodnutí pozemkového úřadu. Městský soud vycházel při svém rozhodnutí z ust. § 2 s. ř. s., podle něhož soudy ve správním soudnictví mohou nadále přezkoumávat na základě žalob toliko ta rozhodnutí správních orgánů, jejichž předmětem jsou veřejná subjektivní práva účastníků řízení. V daném případě napadeným rozhodnutím žalovaný správní orgán rozhodl o nepovolení obnovy řízení, v němž bylo rozhodnuto o vlastnictví k nemovitostem, tedy nikoliv o veřejném subjektivním právu, ale o právu soukromém. Ze zákonné úpravy institutu obnovy řízení (§ 62 a násl. správního řádu) vyplývá, že obnova řízení je svým charakterem mimořádný opravný prostředek sloužící k odstranění vadného dřívějšího pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Zákon stanoví pro povolení obnovy řízení taxativní důvody a řízení o obnově se rozpadá do dvou fází – jednak řízení o povolení obnovy, v němž správní orgán posuzuje, zda jsou dány stanovené podmínky a meritorně se věcí nezabývá (§ 63 správního řádu) – jednak řízení obnovené (§ 64 správního řádu). Teprve novým rozhodnutím ve věci se odstraňuje rozhodnutí původní. Tyto dvě fáze procesního postupu však nemění nic na tom, že jak meritorní rozhodnutí, tak i rozhodnutí o povolení obnovy, které má procesní charakter, se týkají v daném případě soukromého práva žalobkyň, tj. práva k nemovitosti. První fáze – povolení obnovy řízení – musí tedy sledovat i procesní osud rozhodnutí ve věci samé, neboť uplatněné důvody pro povolení obnovy řízení jsou posuzovány ve vztahu k původnímu řízení a rozhodnutí ve věci samé. Pokud zákon stanoví, tak jako je tomu podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2003, že k ochraně práva soukromého je stanoven jiný procesní prostředek a postup než k ochraně práva veřejného, je nutno, aby i ve věci nepovolené obnovy řízení stran sporu o soukromé právo rozhodoval soud postupem, který zákon stanoví k ochraně práva soukromého. Městskému soudu v Praze ve správním soudnictví proto již nepřísluší napadené rozhodnutí přezkoumat a ve věci rozhodnout, neboť věc v současné době spadá pod ust. § 244 a násl. občanského soudního řádu. Městský soud v Praze proto rozhodl o odmítnutí žaloby podle ust. § 46 odst. 2 s. ř. s. v návaznosti na ust. § 68 písm. b) s. ř. s.

V podané kasační stížnosti žalobkyně dovozovaly důvody uvedené v ust. § 103 odst. 1 písm. a) ve spojení s ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Namítaly zde, že institut obnovy řízení, které bylo vedeno u správního orgánu, je upraven správním řádem. Účelem obnovy řízení je náprava nesprávného či nezákonného správního rozhodnutí. Ochranu zákonnosti nelze pokládat za sféru práva soukromého, ale naopak za sféru práva veřejného. Rozhodnutí o nepovolení obnovy řízení a následné rozhodnutí odvolacího správního orgánu napadené správní žalobou je dle názoru žalobkyň rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné ve smyslu ust. § 4 písm. a) s. ř. s., a proto měl Městský soud v Praze správní žalobu proti takovému rozhodnutí věcně projednat. Z uvedených důvodů navrhovaly, aby Nejvyšší správní soud rozsudkem citované usnesení Městského soudu v Praze zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Městského soudu v Praze v rozsahu důvodů uvedených v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že tato není důvodná. Žalobkyněmi nebyl zpochybňován skutkový stav, z něhož Městský soud v Praze vycházel a namítaly pouze nesprávné posouzení právní otázky. Nejvyšší správní soud proto ze skutkového stavu popsaného v napadeném usnesení bez dalšího vycházel. Má tedy za prokázané, že žalobkyně se domáhaly v řízení před správním orgánem obnovy řízení ve věci vlastnictví k nemovitostem. Jedná se o typický institut práva soukromého, kde však pravomoc k rozhodování je zákonem svěřena správnímu orgánu. Právě na tyto případy dopadá nová část pátá občanského soudního řádu s účinností od 1. 1. 2003. Pokud bylo v uvedených věcech před 1. 1. 2003 zahájeno přezkumné řízení na základě opravného prostředku (žaloby), soud jej s ohledem na ust. § 129 odst. 2 s. ř. s. odmítne podle ust. § 46

odst. 2 s. ř. s. a odkáže účastníky na podání žaloby ve věcech občanskoprávních. Tato základní teze se vztahuje i na řízení o obnově. Byť se v tomto případě správní řízení rozpadá do dvou fází, tedy na řízení o povolení obnovy a poté případně na řízení ve věci samé, nemění sama tato skutečnost nic na režimu soudní ochrany účastníka. Rozhodující pro posouzení věci je vždy charakter hmotného práva, o němž je v řízení rozhodováno, nikoliv charakter procesních prostředků, jejichž prostřednictvím správní orgán k rozhodnutí ve věci samé dospívá. Nejvyšší správní soud se tedy ztotožňuje se závěrem vysloveným v napadeném usnesení Městského soudu v Praze, že povolení obnovy řízení musí sledovat procesní osud rozhodnutí ve věci samé, tj. ve svém důsledku, že právní režim soudní ochrany proti rozhodnutí o povolení obnovy řízení nemůže být odlišný od právního režimu soudní ochrany proti rozhodnutí o vlastnictví nemovitosti.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud neshledal naplnění důvodů kasační stížnosti podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., kasační stížnost obou žalobkyň podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Žalobkyně neměly ve věci úspěch, nemají proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Zúčastněným osobám nebyla uložena Nejvyšším správním soudem žádná povinnost a nemají proto rovněž právo na náhradu nákladů řízení ze zákona (§ 60 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán byl ve věci úspěšný, nevznikly mu však náklady řízení přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 2. srpna 2004

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu